

Облік та оподаткування сільгосппідприємств: практичні питання

- ✓ ТНН та пальне
- ✓ земельні «воєнні» пільги
- ✓ розрахунок МПЗ

Лектор: Ірина Губіна, експерт з податкового та бухгалтерського обліку (сертифікат CAP, DipiFR). Відомий експерт з податкового планування, автор професійних публікацій та автор Uteka.ua.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

МЕТОДИ СПИСАННЯ ПАЛИВА

Метод фактичного вимірювання

- Передбачає наявність точної інформації щодо **залишків пального в баці автівки /техніки**.
- Виходячи із цих даних, та інформації щодо обсягу заправки можна порахувати скільки витрачено палива

Нормативний метод

- Встановлення **норм витрат**, які пов'язані із особливістю роботи агрегатів:
- **Для техніки** – виходячи із потужності, кількості годин, обсягу двигуна, обсягу роботи
- **Для автівки** – виходячи із пробігу та конкретних дорожніх умов

Метод фактичного вимірювання

- **Обсяг використання (л) = Залиш (п) + Обсяг заправ. – Залиш (к),**
- Де
- **Залиш (п)** – залишок на початок періоду в баці (за показниками приладів).
- **Обсяг заправ.** – обсяг заправляння (за даними заправочних відомостей, інших первинних документів, які підтверджують заправляння).
- **Залиш (к)** – залишок на кінець періоду в баці (за показниками приладів).

Метод фактичного вимірювання, GPS-контроль

GPS-трекер

- технічний пристрій, який встановлюється на транспортний засіб і відстежує його рух в режимі «он-лайн»: місце перебування в кожний конкретний момент часу на карті, маршрут руху, стоянки, пробіг, швидкість руху, час у дорозі тощо;

Датчик залишку палива у баці (рівнемір)

- Це також технічний пристрій, який встановлюється у паливний бак транспортного засобу й вимірює рівень пального;

Програмне рішення (застосунок)

- Застосунок агрегує інформацію, отриману від GPS-трекера і датчика палива. За його допомогою можна, зокрема, формувати різноманітні звіти – про залишки палива в баках на початок, кінець певного періоду (приміром, дня, місяця тощо), про витрати палива, про маршрут руху тощо. Також є можливість бачити роботу техніки в режимі реального часу

Нормативний метод

- **Нормування витрат ПММ** – це встановлення допустимої межі їх використання в певних умовах експлуатації для конкретної моделі механічного засобу.
 - **Обсяг використання (л) = Норма x обсяг роботи / пробіг / потужність $\pm$ коригуючі коефіцієнти**
- Норми мають відповідати умовам експлуатації
- Норми можуть встановлюватися на підставі:
 - Фактичних замірів;
 - Нормативних документів (за наявності);
 - Рекомендацій виробника техніки.

Визначення норм: варіанти

Фактичні заміри

- Найбільш точний метод у разі дотримання типових умов використання
- Може бути суттєва похибка у разі зміни умов експлуатації
- ДПС може ставити під сумнів достовірність процесу заміру

Нормативні документи (за наявності, наприклад, Норми № 43)

- Найоптимальніший метод з огляду достовірності з позиції ДПС
- Може не враховувати фактичні умови експлуатації, через що будуть виникати постійні понаднормові витрати
- З огляду податкових ризиків «понаднормові = негосподарські»

Рекомендації виробника техніки

- Проміжний варіант за відсутності можливості провести заміри
- Бажано використовувати із коригуванням на фактичні умови експлуатації
- Складно поставити під сумнів з боку ДПС
- Можливі понаднормові відхилення та ризики негосподарського використання

На які норми орієнтуватися?

- ДБН В.2.8-12-2000 «Типові норми витрат пального і змащувальних матеріалів для експлуатації техніки в будівництві», **затверджені наказом Держбуду від 12.01.2000 р. № 9**
- Норми витрат паливно-мастильних матеріалів на роботу дорожньо-будівельних та спеціальних машин, **затверджені наказом корпорації Укравтодор від 14.08.96 р. № 156**

На які норми орієнтуватися?

НДІ «Укراгропромпродуктивність» – державна бюджетна наукова установа, є єдиною в галузі агропромислового комплексу з розроблення систем економічних норм праці і нормативів часу, а також методологій управління продуктивністю підприємств АПК.

<https://uapp.in.ua/>

Розробка примірних норм витрат паливно-мастильних матеріалів на роботу машин та агрегатів в державних установах та інших організаціях

Згідно тематичного плану науково-технічної програми «Наукові дослідження і розроблення методичних підходів та економічних нормативних систем витрат трудових і матеріальних ресурсів на виробництві продукції (робіт, послуг) для забезпечення та удосконалення соціально-економічного розвитку агропромислового комплексу та територіальних громад на період 2021-2023 років» передбачено в залежності від технічних характеристик механізмів **розробка примірних норм витрат паливно-мастильних матеріалів на роботу машин та агрегатів** в державних установах та інших організаціях.

НДІ “Украгропромпродуктивність” з мережею науково-дослідних центрів продуктивності здійснює вищевказані розрахунки на запит установ, зокрема норм витрат палива на машини та машинні агрегати (генератори, двигуни, мотоблоки, бензопили, тощо) та на різні види робіт.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Документальне оформлення

- Обраний метод обрахунку витрат палива повинен бути затверджений розпорядчим документом (**наказ**).
- Бажано розробити **Положення про використання ПММ**.
- В **Положенні** необхідно врахувати, зокрема:
 - - метод визначення витрат (фактичний, нормативний), його особливості
 - - врегулювання розбіжностей (що робити із понаднормовими витратами)
 - - систему контролю та відповідальності за використанням ПММ.

Документальне оформлення

- Обов'язково мати документ, який фіксує роботи техніки, – **аналог «подорожнього листа»**
- Оптимальний варіант – самостійне розроблення такого документа
- Але цей документ не є первинним. Для списання палива має бути первинний документ – акт
- Можна поєднати подорожній лист та акт і одному документі
- Здебільшого це залежить від особливостей облікової політики

Документальне оформлення

- Для самостійної розробки за основу можна взяти
- **Обліковий лист тракториста-машиніста** (сельхозучет, форма № 67-Б, затверджена наказом Мінсільгоспу СРСР від 13.12.77 р. № 269-2)
- **Подорожній лист трактора** (сельхозучет, форма № 68, затверджена наказом Мінсільгоспу СРСР від 24.11.72 р. № 269-2).

ПАЛЬНЕ У НЕПЛАТНИКІВ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ, пп.14.1.6 ПКУ

Платники єдиного податку 4 гр.

- Обсяг ємностей немає значення
- Річний обсяг придбання – до 10000 кубічних метрів
- Власне споживання пального

Інші платники податків

- Обсяг ємностей – до **200 кубічних метрів**
- Річний обсяг придбання – до 1000 кубічних метрів
- Власне споживання пального

ВЛАСНЕ СПОЖИВАННЯ ПАЛЬНОГО. ДОДАТКОВІ ОПЕРАЦІЇ (ПП.14.1.212 ПКУ)

Спосіб заправлення	Призначення авто, що заправляються	Вимоги до техніки, що здійснює заправку
• в паливний бак машин, механізмів, техніки та обладнання для агропромислового комплексу, • паливний бак транспортних засобів спеціального призначення або • паливний бак спеціального обладнання чи пристрою,	• призначені для виконання робіт на землях сільськогосподарського або лісового призначення, на землях, наданих гірничим підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, а також для виконання робіт з будівництва доріг; • належать іншим особам; • виконують роботи протягом строку дії договору підряду виключно на зазначених у цьому пункті землях, що перебувають у власності або користуванні замовника;	• транспортні засоби, що здійснюють заправлення, повинні бути обладнані витратомірами-лічильниками на кожному місці відпуску пального наливом з такого транспортного засобу.

НЕ Є АКЦИЗНИМ СКЛАДОМ, ГЕНЕРАТОРИ

- Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України та протягом 30 днів з дня його припинення або скасування, **в доповнення до критеріїв, визначених підпунктом 14.1.6 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу, не є акцизним складом:**
 - приміщення або територія, **у тому числі платника акцизного податку з реалізації пального**, у кожному (на кожній) з яких загальна місткість розташованих ємностей для зберігання пального, яке використовується виключно для заправлення електрогенераторних установок, **не перевищує 2000 літрів**;
 - приміщення або територія, у тому числі платника акцизного податку з реалізації пального, у кожному (на кожній) з яких виконуються умови, зазначені в абзаці другому цього пункту, та одночасно зберігається або реалізується пальне у споживчій тарі ємністю **до 5 літрів включно**, отримане від виробника або особи, яка здійснила його розлив у таку тару.
- п. 47 підрозд. 8 розд. XX ПКУ

ЛІЦЕНЗІЇ НА ПАЛЬНЕ, статті 15, 18 ЗАКОНУ № 481

Місце, де зберігається **ВИКЛЮЧНО**
пальне для генератора

- Зберігання пального **до 2000 л** на кожному об'єкті, без отримання дозвільних документів
- Зберігання пального більше **2000 л** на кожному об'єкті – із обов'язковим поданням **декларації про провадження господарської діяльності із зберігання пального**
- *Правила діють на період воєнного стану та протягом 30 днів з дня його припинення або скасування*

Місце, де зберігається інше пальне

- Зберігання в ємностях до 5 л **не потребує ліцензії**
- Зберігання пального для підприємств, визначених ст.15 Закону № 481 **не потребує ліцензії**
- Зберігання в інших ємностях та для інших підприємств – **ліцензія обов'язкова**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Ліцензія на право зберігання пального не отримується на місця зберігання пального, що використовуються:

- підприємствами, установами та організаціями, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету;
- підприємствами, установами та організаціями системи державного резерву;
- суб'єктами господарювання (у тому числі іноземними суб'єктами господарювання, які діють через свої зареєстровані постійні представництва) для зберігання пального, яке споживається для власних виробничо-технологічних потреб виключно на нафто- та газовидобувних майданчиках, бурових платформах і яке не реалізується через місця роздрібної торгівлі.

ст.15 Закону від 19.12.1995 № 481/95-ВР

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Суб'єктам господарювання, які придбавають пальне **для власного споживання (переробки)**, **спрощено** процедуру отримання ліцензії на право зберігання пального – **на підставі заяви, без подання копій всіх тих документів**, які необхідні для отримання ліцензій суб'єктам господарювання, що здійснюють зберігання пального з метою його реалізації.

ч. 43 ст.15 Закону від 19.12.1995 № 481/95-ВР

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЛІЦЕНЗУВАННЯ

У заяві слід вказати:

- ✓ загальну місткість резервуарів, що використовуються для зберігання пального;
- ✓ їх фактичне місцезнаходження;
- ✓ фактичне місцезнаходження ємностей, що використовуються для зберігання пального.

Плата за ліцензію на зберігання – **780 грн на рік. Ліцензія видається на кожне місце зберігання.**

Термін дії ліцензії – **5 років.**

Штраф за відсутність ліцензії – 500 тис. грн.

ЛІЦЕНЗІЇ

- **Вважаються діючими ліцензії**, за якими до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України або за наявності обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) **не сплачено черговий платіж** за ліцензію та/або закінчився термін дії ліцензії на право:
 - ✓ виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;
 - ✓ виробництва, зберігання, оптової та роздрібної торгівлі пальним та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібної торгівлі пальним.
- **Обов'язки щодо сплати** чергових платежів / дії щодо продовження ліцензії мають бути виконані суб'єктом господарювання **протягом 30 днів, наступних за днем припинення або скасування** воєнного, надзвичайного стану в Україні.

ст. 18 Закону від 19.12.1995 № 481/95-ВР

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ліцензування: позиція ВСУ

- Системний аналіз норм ПК України та Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» у їх взаємозв'язку дають підстави **для формулювання такого правового висновку.**
- Зберігання пального нерозривно пов'язане з наявністю в суб'єкта господарювання споруд та/або обладнання, та/або ємностей, **що використовуються для зберігання пального** на праві власності або користування (місця зберігання пального).

Ліцензування: позиція ВСУ

- Наявність у суб'єкта господарювання обов'язку з отримання ліцензії на право здійснення діяльності зі зберігання пального, яка опосередковується придбанням та використанням суб'єктом господарювання пального для задоволення своїх власних виробничих потреб при провадженні його господарської діяльності (не пов'язаної з метою отримання доходу від зберігання пального як виду економічної діяльності), **залежить саме від наявності в суб'єкта господарювання місця зберігання пального**, яке за своїми ознаками (характеристиками) відповідає визначенню понять «**акцизний склад**» та/або «**акцизний склад пересувний**», незалежно від того, чи зареєстрований такий суб'єкт платником акцизного податку, розпорядником акцизного складу, та/або наявності підстав для реєстрації такого місця, як акцизний склад.

Ліцензування: позиція ВСУ

- Відповідно, у разі, якщо наявне в суб'єкта господарювання місце зберігання пального **відповідає ознакам**, які ПК України встановлює як виняток із визначення понять «акцизний склад» та/або «акцизний склад пересувний», **такий суб'єкт не має обов'язку отримувати ліцензію на право зберігання пального в такому місці.**
- Згідно з установленими обставинами у цій справі місця зберігання пального, які використовував позивач, відповідають ознакам, які в ПК України визначені як винятки з понять «акцизний склад» та/або «акцизний склад пересувний».
- За таких обставин **немає підстав вважати, що діяльність позивача відповідає визначенню поняття «зберігання пального»**, яка підпадає під вимоги ліцензування в розумінні Закону № 481/95-ВР, відповідно, позивач не мав обов'язку отримувати ліцензію для здійснення такої діяльності.
 - *Постанова ВС від 31.05.2022 р. у справі № 540/4291/20 (адміністративне провадження № К/9901/34873/21)*
 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104548576>.

ТТН: ГОЛОВНІ ВИМОГИ

Товарно-транспортна накладна - єдиний для всіх учасників транспортного процесу документ, призначений для обліку товарно-матеріальних цінностей на шляху їх переміщення, розрахунків за перевезення вантажу та обліку виконаної роботи, та є одним із документів, **що може використовуватися** для списання товарно-матеріальних цінностей, оприбуткування, складського, оперативного та бухгалтерського обліку, що може бути складений у паперовій та/або електронній формі та має містити обов'язкові реквізити, передбачені цими Правилами.

Перевізник - фізична або юридична особа - суб'єкт господарювання, що надає послуги з перевезень вантажів чи **здійснює за власний кошт перевезення** вантажів автомобільними транспортними засобами.

*П.1 Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні,
затверджених наказом Мінтранспорту від 14.10.97 № 363*

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РЕКВІЗИТИ ТТН

При оформленні товарно-транспортної накладної вантажовідправник зазначає **такі обов'язкові реквізити:**

- дата і місце складання;
- вантажовідправник <...>;
- автомобільний перевізник <...>, прізвище, ім'я, по батькові водія та номер його посвідчення;
- вантажоодержувач <..>
- транспортний засіб (марка, модель, тип, реєстраційний номер автомобіля, причепа/напівпричепа), **його параметри із зазначенням довжини, ширини, висоти, загальної ваги, у тому числі з вантажем, та маси брутто;**
- пункти завантаження і розвантаження.

Ст.48 Закону від 05.04.2001 № 2344-III «Про автомобільний транспорт»

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

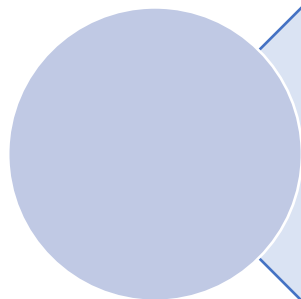

uteka.ua

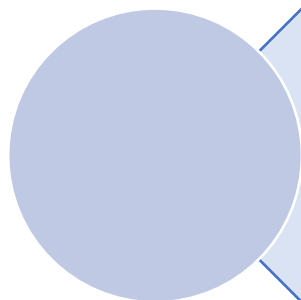

uteka.ua

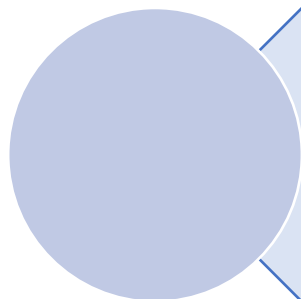
ТТН: ФОРМИ ЗА ПРАВИЛАМИ № 363

Звичайна форма
(додаток 7 до Правил № 363)

Електронна ТТН
(немає визначеного формату,
передбачена Правилами № 363)

Спрощена форма ТТН
(регламентована пп.11.1 Правил №
363)

ТТН: ГОЛОВНІ ВИМОГИ

Документами для здійснення внутрішніх перевезень вантажів є:

- **для автомобільного перевізника** - документ, що засвідчує використання транспортного засобу на законних підставах, інші документи, передбачені законодавством;
- **для водія** - посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на транспортний засіб, **товарно-транспортна накладна** або **інший визначений законодавством документ на вантаж**, інші документи, передбачені законодавством.

Ст.48 Закону від 05.04.2001 № 2344-III «Про автомобільний транспорт»

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Документальне оформлення перевезень: податковий аспект

- Враховуючи викладене вище, складена у випадках, передбачених законодавством, товарно-транспортна накладна:
 - підтверджує факт надання послуг з перевезення товарів;
 - є одним із додаткових документальних свідчень реальності здійснення господарської операції з поставки товарів.
- У разі отримання товару в інший спосіб для **підтвердження факту реальності здійснення господарської операції** у платника податків повинні бути наявні **інші первинні документи**, що свідчать про транспортування товару до місця призначення.
 - **ІПК ДФСУ від 17.04.2019 р. N 1637/6/99-99-15-03-02-15/ІПК**

Відсутність ТТН та реальність господарської операції

- <...> доводи ГУ ДФСУ про відсутність факту реального здійснення господарської операції ґрунтуються на відсутності товарно-транспортних накладних (далі – ТТН), які б підтверджували транспортування товарів.
- Постановою КМУ від 25.02.2009 року № 207 затверджено Перелік документів, необхідних для здійснення перевезення вантажу автомобільним транспортом у внутрішньому сполученні. За змістом п.п. 1, 2 зазначеного Переліку наявність ТТН є обов'язковими у випадку здійснення перевезень на договірних умовах, **у випадку ж здійснення перевезення для власних потреб – накладна не оформлюється**. ТТН підтверджує факт надання послуг з перевезення товарів, документує рух матеріальних цінностей та є одним із доказів реальності здійснення господарської операції з постачання товарів. Її відсутність **не може бути самотійною підставою вважати господарську операцією такою, що не відбулася, а причини відсутності ТТН у кожному конкретному випадку мають бути досліджені судом.**

• Постанова Верховного Суду України від 29.07.2020 року у справі № 2040/7658/18: касаційну скаргу ГУ ДФСУ залишити без задоволення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДСУТНІСТЬ ТТН ТА РЕАЛЬНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ОПЕРАЦІЇ

ТТН підтверджує факт надання послуг з перевезення товарів, документує рух матеріальних цінностей та є **одним із доказів** реальності здійснення господарської операції з постачання товарів. Її відсутність **не може бути самостійною підставою** вважати господарську операцією такою, що не відбулася, а причини відсутності ТТН у кожному конкретному випадку мають бути досліджені судом.

*Постанова Верховного Суду України від 29.07.2020 року у справі
№ 2040/7658/18: касаційну скаргу ГУ ДФСУ залишити без задоволення.*

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДСУТНІСТЬ ТТН ТА РЕАЛЬНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ОПЕРАЦІЇ

- <...> Визначальним для вирішення спорів про наявність податкових наслідків за результатами вчинення господарських операцій є **дослідження сукупності обставин та первинних документів**, які можуть як підтверджувати, так і спростовувати реальність господарських операцій.
- Ні **відсутність товарно-транспортних накладних** при оформленні операцій з постачання товару та **сертифікатів якості**, ні наявність **податкової інформації щодо контрагентів по ланцюгу постачання**, самі по собі дійсно не є **самостійними підставами для висновку про нереальність господарських операцій**. Водночас, за наявності **об'єктивних сумнівів** щодо реальності господарських операцій, в тому числі, з огляду на **дефектність первинних документів**, наявність або відсутність таких документів чи обставин можуть свідчити на спростування або підтвердження позиції контролюючого органу.
<...>
 - *Постанова ВСУ від 25.02.2021 р., справа №803/1684/17, адміністративне провадження №К/9901/51649/18, ЄДРСРУ №95176997*

ВІДСУТНІСТЬ ТН ТА РЕАЛЬНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ОПЕРАЦІЇ

- <....> правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні **не встановлюють правил податкового обліку витрат платників податку та формування сум податкового кредиту**, а лише встановлюють права, обов'язки та відповідальність власників автомобільного транспорту (перевізників). При цьому, документи обумовлені вказаними правилами, зокрема, **товарно-транспортна накладна та подорожній лист**, **не є документами первинного бухгалтерського обліку**, що підтверджують обставини придбання та продажу товарно-матеріальних цінностей <...>

• *Постанова Касаційного адміністративного суду ВС від 27.08.2020 р. у справі № 810/1870/16*

Помилки у первинних документах

- При цьому сама собою наявність або відсутність окремих документів, а так само **помилки у їх оформленні не є підставою для висновків про відсутність господарської операції**, якщо з інших даних вбачається, що фактичний рух активів або зміни у власному капіталі чи зобов'язаннях платника податків у зв'язку з його господарською діяльністю мали місце.
- Водночас наявність формально складених, але недостовірних первинних документів, відповідність яких фактичним обставинам спростована належними доказами, **не є безумовним підтвердженням реальності господарської операції**.
 - *Інформаційний лист Вищого адміністративного суду України від 01.11.2011 р. № 1936/11/13-11*

Є-ТТН: ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

- За даними Мінінфраструктури впровадження проекту е-ТТН планується **на 01.08.2023 року**, в т.ч. на рівні змін до законодавства
- Наразі триває технічна підготовка до запуску системи
- Детальна інформація – на офіційному сайті проекту
- <https://e-ttn.miu.gov.ua>

Є-ТТН: НОРМАТИВНА БАЗА

Нормативна база

Наказ Міністерства інфраструктури України від 03.06.2019р. №413 «Про затвердження Змін до Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні»

- введення поняття е-ТТН
- визначення правил оформлення та застосування е-ТТН

Указ Президента України від 08.11.2019р. №837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави»

- впровадження е-ТТН віднесено до невідкладних заходів
- прийняття необхідної нормативної бази для старту експериментального проєкту е-ТТН

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2019р. №1392-р «Про реалізацію експериментального проєкту щодо впровадження електронного документообігу електронної товарно-транспортної накладної»

- запуск експериментального проєкту щодо впровадження е-ТТН в Україні
- впровадження в експериментальному режимі е-ТТН
- призначення адміністратором електронної системи на період дії експериментального проєкту ГО «Інститут аналітики та адвокації»

Наказ Міністерства інфраструктури України від 07.05.2020р. №301 «Про затвердження Порядку реалізації експериментального проєкту щодо впровадження електронного документообігу електронної товарно-транспортної накладної»

- встановлення процедури впровадження та умов функціонування електронного документообігу і реєстрації е-ТТН в системі електронного документообігу е-ТТН та регулювання відносин, що виникають під час реалізації експериментального проєкту

Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю” від 03.06.2021 р.

- введено поняття реєстру товарно-транспортних накладних
- доповнено перелік обов'язкових реквізитів ТТН

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Є-ТТН: ВПРОВАДЖЕННЯ

Новини щодо впровадження е-ТТН також очікуються і на законодавчому рівні.

Так, ведеться робота над **Проектом змін Закону України «Про автотранспорт» №6534**, який підтримали Європейська бізнес-асоціація та Американська торгова палата.

Також зараз на стадії розробки знаходиться **Проект Порядку з функціонування Системи е-ТТН та зміни до Правил перевезення вантажів автомобільним транспортом**.

За матеріалами Мінінфраструктури, січень 2023

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОПРОЕКТОМ

- **система електронного документообігу е-ТТН** (далі - Система) – інформаційно-телекомунікаційна система, оснащена механізмами безпеки та захисту інформації від її втрати, неправильного використання і змін, яка складається з **реєстру е-ТТН** і **програмних засобів призначених для обміну даними та взаємодії** з платформами ЕДО та іншими електронними інформаційними чи інформаційнотелекомунікаційними системами.
- **товарно-транспортна накладна в електронній формі (далі - е-ТТН) – єдиний електронний документ**, що надає право учасникам вантажних перевезень здійснювати внутрішні вантажні перевезення (крім випадків, визначених цим Законом), призначений для обліку товарноматеріальних цінностей на шляху їх переміщення, розрахунків за перевезення вантажу, обліку виконаної роботи, що може використовуватися для списання товарно-матеріальних цінностей, оприбуткування, складського, оперативного та бухгалтерського обліку, і містить обов'язкові реквізити, передбачені цим Законом.

ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОПРОЕКТОМ

- Порядок функціонування Системи, ведення та надання інформації з реєстру е-ТТН затверджується Кабінетом Міністрів України.
- Внутрішні вантажні перевезення можуть здійснюватися **без оформлення е-ТТН** у разі:
 - 1) здійснення суб'єктами господарювання технологічних перевезень вантажів **в межах одного виробничого об'єкта** без виїзду на автомобільні дороги загального користування;
 - 2) перевезення суб'єктами господарювання вантажів між належними їм виробничими, торговими або складськими приміщеннями, з використанням власних вантажних автомобілів, **без залучення автомобільного перевізника**;

ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОПРОЕКТОМ

3) перевезення вантажу на адресу споживача, якому вантаж підлягає передачі на умовах доставки за наявності між таким споживачем і продавцем договору та/або розрахункового документу, передбачених Законом України «Про захист прав споживачів»;

4) перевезення вантажів **фізичними особами** з одночасним дотриманням таких умов:

- перевезення здійснюється вантажним автомобілем, що належить на праві власності фізичній особі;
- перевезення вантажу здійснюється фізичними особами з метою його використання для особистих побутових потреб;
- вантаж становлять речі, які за своїми якісними та кількісними характеристиками призначені для задоволення господарсько-побутових потреб фізичної особи.

ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОПРОЕКТОМ

- <...> Перевезення суб'єктами господарювання вантажів між належними їм виробничими, торговими або складськими приміщеннями за умови виїзду на дороги загального користування, з використанням власних вантажних автомобілів, без залучення автомобільного перевізника здійснюється **на підставі зареєстрованого у Реєстрі е-ТТН електронного акту переміщення вантажів**, що повинен містити дані про суб'єкта господарювання <...> та реквізити, передбачені абзацами другим, шостим, восьмим - десятим частини третьої цієї статті*.
- **Інформація про вантаж та місце відправлення та призначення*

ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОПРОЕКТОМ

- Вантажовідправник зобов'язаний:
- <...>
- відшкодувати витрати та збитки, заподіяні внаслідок порушення ним законодавства з питань перевезення вантажів, в тому числі відшкодувати **автомобільному перевізнику** збитки у розмірі **адміністративних, адміністративно-господарських штрафів** та **встановлених договорами перевезення санкцій**, сплачених ним внаслідок внесення вантажовідправником недостовірних відомостей до е-ТТН.

Ст.51 Закону від 05.04.2001 № 2344-III «Про автомобільний транспорт»

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПРАКТИЧНИЙ КЕЙС

- Користування транспортним засобом працівника, члена ФГ (чи може голова фермерського господарства як фізична особа надати послугу з перевезення продукції безпосередньо своєму господарству? як оформити відносини)

ВОЄННІ ПІЛЬГИ: НОВАЦІЇ

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» **від 11.04.2023 р № 3050-IX**

Чинний з 06.05.2023 року

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ГОЛОВНІ НОВАЦІЇ

Тимчасові пільги, п.69 підрозд.10 р.ХХ ПКУ

- Стосуються територій **активних бойових дій** та тимчасової **окупації**
- Орієнтир – Перелік КМУ щодо дат та територій

Постійні пільги (ст.38-1, 283, 283-1, 288, 292-1.1 ПКУ)

- Земельні ділянки, які **засмічені вибухонебезпечними предметами**
- Визначається місцевими органами влади
- Пільги застосовуються по заяві землевласника

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕРЕЛІК ТА ВОЄННІ ПІЛЬГИ

- **плата за землю** (земельний податок і орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) — пп. 69.14 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.
- **податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**, — пп. 69.22 підрозд. 10 розд. XX ПКУ.
- **екологічний податок** (пп.69.16 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).
- **сплата загального мінімального податкового зобов'язання** (пп.69.15 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).
- **єдиний податок 4 групи** (пп.69.33 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).
- **спеціальні правила** щодо «воєнної» первинки (пп.69.28 підрозд. 10 розд. XX ПКУ).

ПЕРЕЛІК ТЕРИТОРІЙ

Постанова КМУ від 06.12.2022 № 1364:

перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією (далі - перелік), **затверджується Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій** за формою згідно з додатком за погодженням з Міністерством оборони на підставі пропозицій відповідних обласних, Київської міської військових адміністрацій;

П.1 Постанови № 1364

Наказ Мінреінтеграції від 22.12.2022 № 309

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕРЕЛІК КМУ

До 06.05.2023 року

- Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, та територій, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, **визначається Кабінетом Міністрів України.**

Після 06.05.2023 року

- Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, **визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕРЕЛІК КМУ: ОСОБЛИВОСТІ

- Дати **початку** та **завершення** активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних **Переліку територій**, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.
- Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, **визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку**
- **ВАЖЛИВО!!!**
- **В тексті ПКУ на сайті ВРУ ВЖЕ зроблено гіперпосилання на Перелік № 309**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Особливості перерахунків: алгоритм дій

- Платники податків мають право **відкоригувати** нараховані податкові зобов'язання за періоди березень 2022 - грудень 2023 року **шляхом подання уточнюючих податкових декларацій** в порядку, визначеному ПКУ
- Складені, надіслані (вручені) у 2022 та 2023 роках податкові повідомлення-рішення підлягають **скасуванню (відкликанню)**, а грошові зобов'язання та податковий борг, визначені контролюючим органом, - **анулюванню**.
- **Надмірно сплачені суми**, що виникли внаслідок скасування (відкликання) податкових повідомлень-рішень, підлягають зарахуванню в рахунок майбутніх платежів та / або податкового боргу
- **ВАЖЛИВО!!!**
- *Все зазначене вище стосується як територій, включених у Перелік, так і територій визначених місцевими органами влади / військовими адміністраціями*

ВОЄННІ ПІЛЬГИ: ЄП, 4 ГРУПА

- Для цілей, визначених підпунктом "а" підпункту 4 пункту 291.4 статті 291, підпунктом 298.8.4 пункту 298.8 статті 298 та підпунктом 4 пункту 299.10 статті 299 цього Кодексу, **частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік** платників єдиного податку четвертої групи, у яких **не менше 30 відсотків загальної площі сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду**, що перебуває у їхній власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, **у попередньому податковому (звітному) році** розташовувалися **не менше шести місяців** на територіях, на яких ведуться (велися) **бойові дії**, або на територіях, **тимчасово окупованих** збройними формуваннями Російської Федерації, **має дорівнювати або перевищувати 50 відсотків.**

• *пп.10.1 підрозд.8 розд.ХХ ПКУ*

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЄП 4 ГРУПА

- Площі земельних ділянок, що перебувають у консервації, **забруднені вибухонебезпечними предметами** або непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами, **не є об'єктом оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи** на період консервації або на період, коли земельні ділянки були **забруднені** вибухонебезпечними предметами, або на період, коли земельні ділянки були **визнані потенційно забрудненими** вибухонебезпечними предметами.

• Пп.291-1.1 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

МПЗ

- Мінімальне податкове зобов'язання **не визначається** для:
- <...>
- земельних ділянок, земельних часток (паїв), за які **не нараховувалися** та **не сплачувалися** **плата за землю або єдиний податок четвертої групи**, що перебувають у **консервації**, або **забруднені вибухонебезпечними предметами**, або **щодо яких прийнято рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів на підставі заяв платників податків** про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.
- Мінімальне податкове зобов'язання для земельних ділянок, земельних часток (паїв), передбачених абзацом сьомим цього пункту, **не визначається за період**, за який не визначається плата за землю або єдиний податок четвертої групи

• Пп.38-1.2 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

МПЗ для платинків ЄП

- **Подали в січні 2023 уточнюючу декларацію четвертої групи за 2022 рік, заплатили податок і штрафи та пеню. Можна буде включити суми сплачені в січні 2023 року в МПЗ за 2022 чи за 2023 рік?**
- У разі подання у 2023 році платником єдиного податку четвертої групи уточнюючої декларації за 2022 рік, сплачені у січні 2023 року суми донарахованого податку можуть бути включені до суми сплачених податків і зборів для обрахунку МПЗ за 2023 рік (прим. 5).
- [5]. Пункт 297-1.1 статті 297-1 Кодексу.
- *За матеріалами ДПСУ*

МПЗ для платинків ЄП

- 11. Якщо орендна плата за 2022 рік нарахована в грудні 2022 року, ПДФО і ВЗ з таких сум сплачено до 30.01.2023, сама орендна плата буде виплачена в 2023 році. Куди ці суми врахувати?
- Оскільки ПДФО, ВЗ та орендна плата були сплачені в 2023 році, суб'єкт господарювання має право включити таку суму ПДФО, ВЗ та 20 відсотків витрат на оренду в розрахунок МПЗ за 2023 рік (прим. 14).
- [14]. Пункт 297-1.1 статті 297-1 Кодексу.
- *За матеріалами ДПСУ*

МПЗ для платинків ЄП

- **12. МПЗ за 2022 рік ми нараховуємо в декларації з єдиного податку за 2023 рік? (по всіх деклараціям по загальній і по додаткових?), а також в які терміни проводиться сплата МПЗ?**
- Розрахунок МПЗ за 2022 рік подається як додаток до податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи на 2023 рік (прим. 15-16).
- Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578, яким затверджено форми податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи внесено зміни, зокрема, доповнено додатком 3, який дозволяє відобразити розрахунок мінімального зобов'язання за податковий (звітний) рік.
- Відповідно до затвердженої форми податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи Додаток 3 є невід'ємною частиною податкової декларації, тому такий додаток подається як до загальної, так і до звітних декларацій (прим. 17).

МПЗ для платинків ЄП

- Згідно з затвердженою формою податкової декларації платника єдиного податку позитивне значення МПЗ, розраховане у додатку 3, переноситься до рядка 4 графи 7 та сумується з податковими зобов'язаннями за I квартал.
 - Загальні податкові зобов'язання за I квартал підлягають сплаті протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу (прим. 18).
 - [15]. Пункт 64 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.
 - [16]. Абзац 2 пункту 2971.7 статті 2971 Кодексу.
 - [17]. Підпункт 298.8.1 пункту 298.8 статті 298 Кодексу.
 - [18]. Підпункт 295.9.2 пункту 295.9 статті 295 Кодексу
- *За матеріалами ДПСУ*

МПЗ для платинків ЄП

- 2. Суб'єкт господарювання у 2023 році буде знову платником податку на прибуток (не виконує норму 75/25). Як йому звітувати по МПЗ за 2022р. за якою формою? Декларацію про прибуток за 2022 рік не подає, а на 2023 рік не буде подавати декларацію по єдиному податку?
- Норми Кодексу не містять положення щодо звільнення суб'єктів господарювання від обов'язку визначення МПЗ у зв'язку з втратою (самостійною відмовою) від статусу платника єдиного податку четвертої групи (прим. 2).
- Таким чином у платника податків виникає обов'язок подати уточнюючу декларацію платника єдиного податку четвертої групи за 2022 рік з розрахунком МПЗ
- [2]. Пункт 50.4 статті 50 Кодексу.
- За матеріалами ДПСУ

